

Синиця С. В., аспірант, Пузирьова П. В., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ У ВЕКТОРІ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Анотація. В статті визначено, що інноваційний розвиток бізнес-процесів – це ключовий елемент успіху в сучасному бізнесі, який допомагає впроваджувати новаторські ідеї, технології та методи для поліпшення ефективності, якості продукції чи послуг, а також допомагає отримати конкурентні переваги. Встановлено, що інновації в бізнес-процесах можуть включати в себе впровадження нових технологій, автоматизацію рутинних завдань, вдосконалення комунікацій в організації та розробку нових стратегій управління без яких не можливо існувати в сучасному цифровому світі. Доведено, що інноваційний розвиток бізнес-процесів сприяє підвищенню продуктивності, зменшенню витрат та створенню сприятливого середовища для творчості та інновацій. З'ясовано, що умови діджиталізації створюють унікальні можливості для оптимізації бізнес-процесів за допомогою новітніх технологій через аналіз даних, штучний інтелект, хмарні технології, які можуть перетворити звичайний бізнес-процес у справжній цифровий тандем. Визначено, що діджиталізація бізнес-процесів означає перехід від традиційних аналогових методів до цифрових технологій, що включає в себе впровадження цифрових інструментів, платформ, аналітики та інших технологій для покращення ефективності, продуктивності та конкурентоспроможності бізнес-процесів. Доведено, що діджиталізація стає ключовим елементом конкурентоспроможності в сучасному бізнесі, а інноваційний розвиток бізнес-процесів у цьому контексті є необхідною умовою для успішного адаптування до цифрового світу.

Ключові слова: діджиталізація, інноваційний розвиток, бізнес-процеси, штучний інтелект, хмарні технології, інновації, конкурентоспроможність.

Synytsia S. V., Puzyrova P. V.

Kyiv National University of Technologies and Design

INNOVATIVE DEVELOPMENT OF BUSINESS PROCESSES IN THE DIGITALIZATION'S VECTOR

Abstract. The article defines that the innovative development of business processes is a key element of success in modern business, which helps to implement innovative ideas, technologies and methods to improve the efficiency, quality of products or services, and also helps to gain competitive advantages. It has been established that innovations in business processes can include the introduction of new technologies, automation of routine tasks, improvement of communications in the organization and development of new management strategies without which it is impossible to exist in the modern digital world. It has been proven that the innovative development of business processes contributes to increasing productivity, reducing costs and creating a favorable environment for creativity and innovation. It has been found that the conditions of digitalization create unique opportunities for optimizing business processes using the latest technologies through data analysis, artificial intelligence, cloud technologies, which can turn an ordinary business process into a real digital tandem. It is determined that the digitalization of business processes means the transition from traditional analog methods to digital technologies, which includes the implementation of digital tools, platforms, analytics and other technologies to improve the efficiency, productivity and competitiveness of business processes. It has been proven that digitization is becoming a key element of competitiveness in modern business, and the innovative development of business processes in this context is a necessary condition for successful adaptation to the digital world.

Keywords: digitalization, innovative development, business processes, artificial intelligence, cloud technologies, innovations, competitiveness.

Вступ. Інноваційний розвиток бізнес-процесів – це не просто модний тренд, а ключовий елемент успіху в сучасному бізнесі, який допомагає впроваджувати новаторські ідеї, технології та методи для поліпшення ефективності, якості продукції чи послуг, а також для отримання конкурентних переваг. Інновації в бізнес-процесах можуть включати в себе впровадження нових технологій, автоматизацію рутинних завдань, вдосконалення комунікації в організації та розробку нових стратегій управління без яких не можливо існувати в сучасному цифровому світі. Інноваційний розвиток бізнес-процесів сприяє підвищенню продуктивності, зменшенню витрат та створенню сприятливого середовища для творчості та інновацій. Інноваційний розвиток бізнес-процесів дозволяє компаніям адаптуватися до швидко змінюючогося ринку, залучати нових клієнтів і утримувати існуючих [1–3]. Інноваційний розвиток – це не просто витрата ресурсів, а інвестиція в майбутнє, що дозволяє підтримувати конкурентоспроможність і забезпечує стійкий ріст. Діджиталізація, як велика хвиля цифрових змін, вносить свої корективи у інноваційний розвиток бізнес-процесів. Умови діджиталізації створюють унікальні можливості для оптимізації бізнес-процесів за допомогою новітніх технологій через аналіз даних, штучний інтелект, хмарні технології, які можуть перетворити звичайний бізнес-процес у справжній цифровий тандем [4–6].

Постановка завдання. Метою статті є дослідження сутності інноваційного розвитку бізнес-процесів в умовах діджиталізації.

Результати досліджень. Інноваційний розвиток бізнес-процесів – це, мабуть, одна з ключових справ у світі бізнесу, що означає впровадження новаторських ідей, технологій та методів у процеси функціонування компанії з метою покращення ефективності та конкурентоспроможності. Інновації можуть стосуватися виробничих процесів, продуктів, маркетингу, обслуговування клієнтів, інформаційних технологій та багатьох інших аспектів. Інноваційний розвиток бізнес-процесів може бути складним, але він вартий уваги, оскільки впровадження інновацій може призвести до збільшення продуктивності, зменшення витрат, покращення якості продукції та збільшення задоволеності клієнтів. Бізнес повинен бути готовий до постійних змін і вдосконалення, щоб не відставати від конкурентів та відповідати на зростаючі потреби ринку [7–11].

Основна сутність інноваційного розвитку бізнес-процесів полягає в постійному пошуку та впровадженні нових ідей, технологій, методів управління та підходів з метою підвищення продуктивності та виходження на новий рівень розвитку, де основними аспектами інноваційного розвитку бізнес-процесів є:

1. Вдосконалення ефективності. Інновації в бізнес-процесах дозволяють оптимізувати внутрішні процеси компанії, зменшити витрати, підвищити продуктивність та швидкість виконання завдань.

2. Створення конкурентної переваги. Підприємства, які активно впроваджують інновації в бізнес-процесах, здатні надавати більш якісні товари чи послуги, що робить їх більш конкурентоспроможними на ринку.

3. Адаптація до змін в зовнішньому середовищі. Інновації допомагають підприємствам адаптуватися до змін в економічному, технологічному та соціокультурному середовищі, забезпечуючи їм можливість успішно функціонувати в змінюючихся умовах.

4. Стимулювання творчості та інноваційного мислення. Процес впровадження інновацій в бізнес-процеси сприяє розвитку творчості та інноваційного мислення серед персоналу підприємства.

5. Підвищення клієнтської задоволеності. Інновації можуть спрощувати та поліпшувати взаємодію з клієнтами, забезпечуючи їм нові та вдосконалені продукти чи послуги.

6. Розвиток нових ринків. Інноваційний розвиток може відкривати нові можливості на ринках, що дозволяє підприємству розширювати свою діяльність та займати нові позиції на ринку.

7. Забезпечення сталого розвитку. Інновації дозволяють підприємствам забезпечити сталий розвиток, враховуючи екологічні, соціальні та економічні аспекти своєї діяльності [12–14].

Важливо зауважити, що інновації в бізнес-процесах можуть виявлятися різноманітними: від впровадження нових технологій та програмного забезпечення до перегляду методів управління та організації робочих процесів. Таким чином, інноваційний розвиток бізнес-процесів – це по суті, поєднання новаторських підходів і технологій для поліпшення ефективності та результативності бізнес-процесів у компанії, що може призвести до збільшення продуктивності, зниження витрат, покращення якості продукції чи послуг, а також створення нових можливостей для розвитку бізнесу. Це, як правило, вимагає від компаній готовності до змін, відкритості до інноваційних ідей та гнучкості у впровадженні нововведень [15–17].

Умови діджиталізації відкривають принципово нові горизонти для інноваційного розвитку бізнес-процесів. У цьому контексті інновації можуть включати в себе впровадження штучного інтелекту, автоматизацію процесів, використання аналітики даних для прийняття рішень та забезпечення кібербезпеки. Це дозволяє підприємствам працювати ефективніше, швидше реагувати на зміни в ринковому середовищі та створювати нові цифрові продукти та послуги. Діджиталізація може також змінювати спосіб взаємодії з клієнтами, впроваджуючи нові цифрові канали комунікації та сервісів. Наприклад, чат-боти, мобільні додатки та інші інноваційні інструменти можуть покращити взаємодію з клієнтами та забезпечити більш персоналізований підхід [18–20].

Загалом, інноваційний розвиток бізнес-процесів в умовах діджиталізації відкриває безліч можливостей для підприємств у створенні конкурентних переваг та виходженні на новий рівень ефективності та гнучкості. Інноваційний розвиток бізнес-процесів в умовах діджиталізації включає в себе впровадження цифрових технологій і інформаційних систем для оптимізації та удосконалення ділових операцій, серед яких основними є такі, що наведені в табл. 1. Всі ці елементи спільно допомагають піднятися бізнес-процесам на новий рівень ефективності, швидкості та адаптивності, що важливо в умовах швидко змінюючогося бізнес-середовища. Від діджиталізації можна очікувати автоматизацію, підвищення швидкості прийняття рішень, покращення комунікацій між підрозділами компанії та зовнішніми стейкхолдерами [15; 17; 20].

Діджиталізація відкриває нові можливості для створення персоналізованих продуктів і послуг, а також для ефективного взаємодії з клієнтами через цифрові канали.

Отже, важливою частиною інноваційного розвитку в умовах діджиталізації є не лише впровадження нових технологій, але й розвиток цифрової культури в колективі компанії. Зміна менталітету і готовність до постійних цифрових трансформацій стають ключовими чинниками успіху. Так, інноваційний розвиток бізнес-процесів через діджиталізацію означає перетворення традиційних методів роботи в цифрові форми, використання технологій для покращення ефективності та результативності, а саме: автоматизація процесів (економія часу і зниження ймовірності помилок); аналіз даних (аналіз даних для прийняття обґрунтованих рішень); хмарні технології (зберігання та обробка даних стає набагато легшою); електронна комунікація (віртуальні наради, чати,

спільні робочі платформи); цифрові канали продажів (онлайн-магазини, цифровий маркетинг) [8; 15; 18; 20].

Таблиця 1

**Основні компоненти інноваційного розвитку бізнес-процесів
в умовах діджиталізації**

Показник	Характеристика
Автоматизація процесів	Застосування автоматизації для оптимізації рутинних завдань і зменшення людського втручання, що включає в себе використання роботів, програмних рішень для автоматизації обробки даних, електронного документообігу і т.ін.
Використання аналітики	Збір і аналіз великих обсягів даних для отримання цінної інформації, де аналітика дозволяє приймати обґрунтовані рішення, прогнозувати тенденції і вдосконалювати стратегії.
Хмарні технології	Використання хмарних платформ для забезпечення доступу до даних та ресурсів з будь-якого місця, сприяє зберіганню і обробці великих обсягів інформації.
Інтернет речей (IoT)	Впровадження сенсорів та з'єднання об'єктів для збору даних і оптимізації бізнес-процесів. Наприклад, виробництво може використовувати IoT для моніторингу стану обладнання.
Штучний інтелект (AI) і машинне навчання (ML)	Використання технологій штучного інтелекту для автоматизації прийняття рішень, прогнозування та підтримки в управлінні бізнес-процесами.
Кібербезпека	Забезпечення захисту цифрових активів та даних в умовах діджиталізації є критично важливим аспектом, оскільки збільшується кількість цифрових загроз.
Електронна комунікація і співпраця	Застосування інструментів для полегшення комунікації та співпраці в команді, навіть якщо учасники знаходяться в різних місцях.

Джерело: побудовано авторами на основі [8–16].

Висновки. Діджиталізація бізнес-процесів означає перехід від традиційних аналогових методів до цифрових технологій, що включає в себе впровадження цифрових інструментів, платформ, аналітики та інших технологій для покращення ефективності, продуктивності та конкурентоспроможності бізнес-процесів. Інноваційний розвиток бізнес-процесів в умовах діджиталізації включає такі елементи:

– автоматизація процесів – застосування роботів, штучного інтелекту та інших автоматизованих систем для виконання рутинних завдань та оптимізації виробничих процесів;

– цифрові технології в управлінні – використання цифрових інструментів для планування, моніторингу та аналізу бізнес-процесів, що дозволяє більш ефективно приймати рішення;

– електронна комунікація і звітування – заміна традиційної паперової документації електронними засобами комунікації та звітування, що полегшує обмін інформацією між підрозділами;

– цифровий маркетинг – використання цифрових каналів для просування продуктів або послуг, включаючи соціальні мережі, контент-маркетинг та інші онлайн-стратегії;

– системи аналізу даних – використання аналітичних інструментів для отримання цінної інформації з великих обсягів даних, що дозволяє приймати обґрунтовані рішення.

Отже, діджиталізація є ключовим елементом конкурентоспроможності в сучасному бізнесі, а інноваційний розвиток бізнес-процесів у цьому контексті є необхідною умовою для успішного адаптування до цифрового світу.

Список використаної літератури

1. Гринько П. Л. Цифрова трансформація бізнесу в умовах розвитку інноваційних процесів в Україні. *Бізнес Інформ*. 2020. № 3. С. 53–58.
2. Гринько А. П., Гринько П. Л. Інноваційний розвиток бізнесу як основи цифрової економіки. *Modern economics*. 2019. № 17. С. 61–67.
3. Леваєва Л. Ю., Красножон А. С., Захарін І. С. Інноваційне забезпечення стратегій розвитку аграрних підприємств на засадах цифровізації та реінжинірингу бізнес-процесів. *Економічний вісник університету*. 2022. Вип. 55. С. 12–17.
4. Ложачевська О. М., Орлова-Курилова О. В., Макаренко Н. О., Рубежанська В. О. Моделювання адаптивного управління інноваційними підприємствами в умовах трансформації логістичних та маркетингових стратегій взаємодії держави та бізнесу, діджиталізації та сталого розвитку. *Економіка та держава*. 2021. № 11. С. 9–13.
5. Ольшанська О. В., Пузирьова П. В. Діджиталізація економіки: застосування цифрових технологій в економічній політиці. *Інтеграція науки і освіти: розвиток культурних і креативних індустрій : збірник наукових праць за результатами Всеукраїнської конференції*, м. Київ, 10 травня 2022 р. Київ: КНУТД, 2022. С. 251–253.
6. Орлова-Курилова О. В., Харчук Т. В., Таран-Лала О. М., Хобта М. О. Моделювання динаміки інституціонального середовища управління інноваційним підприємництвом в умовах трансформації бізнес-процесів в національній економіці та адаптації до умов пандемії COVID-19, діджиталізації та сталого розвитку. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2021. № 10. С. 82–91.
7. Паламарчук О. М., Кліменко І. М. Інноваційне підприємництво і цифровий бізнес: розвиток та зміни в управлінні. *Економічний вісник університету*. 2021. Вип. 49. С. 21–30.
8. Пузирьова П. В. Інтегровані структури бізнесу та інтегральний потенціал. *The world of science and innovation: proceedings of X International Scientific and Practical Conference*, London, United Kingdom, 5–7 May 2021. Cognan Publishing House, London, United Kingdom, 2021. P. 667–672.
9. Пузирьова П. В. Основні положення розробки і реалізації фінансової стратегії суб'єктів бізнесу в умовах сталого розвитку. *Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects: the 9th International scientific and practical conference*, Berlin, Germany, February 20–22, 2022. MDPC Publishing, Germany, February, 2022. P. 385–391.
10. Пузирьова П. В. Основні фактори впливу на процес формування та розвитку інноваційного потенціалу інтегрованих структур бізнесу. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2020. № 10 (233). С. 72–81.
11. Пузирьова П. В. Теоретичні аспекти інноваційного потенціалу інтегрованих структур бізнесу в сучасних умовах. *Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції "Проблеми інтеграції освіти, науки та бізнесу в умовах глобалізації": тези доповідей*, м. Київ, 10 листопада 2020 р. Київ: КНУТД, 2020. С. 165–167.
12. Пузирьова П. В. Теоретичні основи формування концепції механізму управління розвитком інноваційного потенціалу інтегрованих структур бізнесу. *Science and education: problems, prospects and innovations: abstracts of III International scientific and practical conference*, Kyoto, Japan, 2–4 December, 2020. CPN Publishing Group, Kyoto, Japan, 2020. P. 582-591.
13. Теплюк М. А. Тренди інноваційного розвитку підприємництва малого бізнесу в умовах цифрової економіки. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2021. № 3. С. 35–39.
14. Фрідман О. А. Особливості інноваційного розвитку у світовому господарстві в умовах цифровізації економіки. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм*. 2020. Вип. 11. С. 89–93.
15. Чміль Г. Л. Трансформація простору функціонування бізнес-структур під впливом цифровізації: вимір маркетинг-плейсів. *Вісник ХНАУ. Серія: Економічні науки*. 2021. № 1. С. 391–405.
16. Шатілова О. В., Шишук Н. О. Цифрові інструменти інноваційного розвитку бізнес-організації. *Проблеми економіки*. 2020. № 4. С. 249–255.
17. Puzyrova P., Khaliliaeva O. V., Spivak S. I., Porokhnia D. O. International economic activity in the conditions of economic integration. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2023. № 4 (263). С. 42–50.

18. Olshanska O., Puzyrova P., Khaliliaeva O. Strategy of post-war economic development of Ukraine. *Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку: тези доповідей III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції* (м. Київ, 10 червня 2022 року): В 2-х т. Київ: КНУТД, 2022. Т. 1. С. 179–182.
19. Tkachenko V., Tkachenko I., Puzyrova P., Klochko A. Organizational and economic mechanism of a business security as a guarantee of its sustainable development. *Virtual Economics*. 2019. Vol. 2, No. 4. P. 71–85.
20. Puzyrova P. Using benchmarking to facilitate effective business development management. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія: Економічні науки*. 2020. № 1 (143). С. 69–78.